

Kurzus előadója: Tamás Ábel
Kurzus megnevezése: Irodalmi művek elemzése 2. / Narratológia és antik irodalom
Kurzus megnevezése angolul: Narratology and ancient literature
Kurzus kódja: OT-MAGY-281
Kurzus helye és ideje: Kedd 10:00–11:30, A/330
Oktató elérhetősége: email: tamas.abel@btk.elte.hu honlap: https://mikti.elte.hu/tamasabel

Követelmények: Aktív órai részvétel, a félév során 1 referátum tartása, 1 rövid szemináriumi dolgozat.

Kurzus leírása, célja:

A kurzus célja, hogy egyfelől áttekinthesse a narratológia alapfogalmait és megismertessen a narratív elemzés eszköztárával, másfelől elmélyítse az antik irodalommal kapcsolatos ismereteket. A primér szövegeket magyar fordításban olvassuk.

Számonkérés és értékelés módja:

Az értékelés az órai részvétel, a referátum, ill. a szemináriumi dolgozat figyelembevételével történik. A rövid szemináriumi dolgozat tárgya egy rövid antik elbeszélő szöveg (javaslatokat kapni fognak) narratológiai elemzése a kurzuson tanult módszertannal; terjedelme kb. 5 oldal.

Tematika

- márc. 7. Óramegbeszélés, bevezetés.
- márc. 14. Bevezetés a narratológiába.
- márc. 21. Klasszikus narratológiai elemzés: Actaeon (Ov. *Met.* 3.138–260). Szakirodalom: Dorrit COHN, *Áttetsző tudatok* [első rész], ford. GÁCS Anna, in: *Az irodalom elméletei II.*, szerk. THOMKA Beáta, JPTE–Jelenkor, Pécs, 1996, 81–103.
- márc. 28. Külső és belső narrátorok, narratív autoritás: Homéros, *Odysseia*, 8. ének. Szakirodalom: Irene DE JONG, *A Narratological Commentary on the Odyssey*, Cambridge University Press, 2001, 190–220.
- ápr. 4. Fokalizáció: Vergilius, *Aeneis*, 4. ének. Szakirodalom: Mieke BAL, Fokalizáció: [http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/58F%FCzi/Vizu%E1lis%20E9s%20irodalmi%20narr%E1ci%F3%20\(E\)/szovegyujtemeny/bal/index.html](http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/58F%FCzi/Vizu%E1lis%20E9s%20irodalmi%20narr%E1ci%F3%20(E)/szovegyujtemeny/bal/index.html)
- ápr. 11. Beleértett szerző, beleértett olvasó (1): Apuleius, *Az aranyszámár* I. fejezet. Szakirodalom: Umberto ECO, *Hat séta a fikció erdejében*, Európa, Bp., 2007, 1. séta.
- ápr. 18. Beleértett szerző, beleértett olvasó (2): Apuleius, *Az aranyszámár* II. fejezet. Szakirodalom: Umberto ECO, *Hat séta a fikció erdejében*, Európa, Bp., 2007, 2. séta.
- ápr. 25. Metalepszis: *Fama* Vergiliusnál és Ovidiusnál. Szakirodalom: Brian MCHALE, Kínai doboz-világok, in: *Narratív beágyazás és reflexivitás*, szerk. BENE Adrián, Kijárat, Budapest, 181–208.
- máj. 2. A történelem mint narratív konstrukció: Az ál-Agrippa (Tac. *Ann.* 2.39–40). Szakirodalom: Hayden WHITE, A történelmi szöveg mint irodalmi alkotás (ford. HEIL Tamás), in: UŐ, *A történelem terhe*, Osiris, Budapest, 1997, 68–102.
- máj. 9. Az ekphrasis mint narratíva: Catullus 64. Szakirodalom: W. J. T. MITCHELL, Az ekphrasisz és a másik, in: UŐ, *A képek politikája*, JATEPress, Szeged, 193–222.
- máj. 16. Vizuális narráció az antikvitásban. Szakirodalom: Wendy STEINER, Narrativitás a festészetben, [http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/58F%FCzi/Vizu%E1lis%20E9s%20irodalmi%20narr%E1ci%F3%20\(E\)/szovegyujtemeny/steiner/index.html](http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/58F%FCzi/Vizu%E1lis%20E9s%20irodalmi%20narr%E1ci%F3%20(E)/szovegyujtemeny/steiner/index.html)
- máj. 23. Pótlások, összefoglalás.

Kurzushoz tartozó irodalom:

Bal, Mieke: *Narratology. Introduction to the Theory of Narrative*. Toronto, 1997².

Fowler, Don: *Deviant Focalization in Vergil's Aeneid; Narrate and Describe: The Problem of Ecphrasis* = uő, *Roman constructions: readings in postmodern Latin*. Oxford: Oxford University Press, 2000, 40–63; 64–85.

Genette, Gérard: *Narrative Discourse. An Essay in Method*. Ithaca: Cornell UP, 1980.

Grethlein, J. – Rengakos, A.: *Narratology and Interpretation. The Content of Narrative Form in Ancient Literature*. Berlin – New York: de Gruyter, 2009.

Irene J.F. de Jong et al. (szerk.): *Narrators, narratees, and narratives in ancient Greek literature. Vol. 1*. Mnemosyne Supplement 257. Leiden: Brill, 2004.

Laird, Andrew: *Powers of Expression, Expressions of Power: Speech Presentation and Latin Literature*. Oxford: Oxford University Press, 2000.

Narratívák-sorozat (*Narratív beágyazás és reflexivitás; Elbeszélés, kultúra, történelem* stb.)

Rimmon-Kenan, Shlomith: *Narrative Fiction*. London: Routledge, 1983.

Rosati, Gianpiero: *Narrative Techniques and Narrative Structures in the Metamorphoses* = Weiden Boyd, Barbara (szerk.): *Brill's Companion to Ovid*. Leiden: Brill, 2002, 271–304.